Algemene beschouwingen op de perspectiefnota 2024-2027

Een leefbaar klimaat, daar staat D66 voor. In alle opzichten. Vaart maken met de energietransitie, hulp aan de inwoners van Meppel bij het betalen van en besparen op energie. Het energieneutraal maken van hun huizen. Voldoende woningen, voldoende aanbod van kunst, cultuur en sport. De mens en professional centraal in de zorg, het onderwijs en bij de gemeente. Daar kiezen wij voor.

Samen met Sterk Meppel en VVD hebben wij dat vertaald naar het coalitieakkoord “Werk in uitvoering”. Een akkoord waarmee we invulling willen geven aan de vele uitdagingen waar Meppel voor staat. En waarbij we vooruit kijken en kansen willen pakken. En tegelijkertijd ook de financiën op orde willen krijgen. Dat vraagt om het maken van keuzes. We kunnen niet alles, en zeker niet alles tegelijk realiseren. En daarmee kunnen we ook niet iedereen gelukkig maken. Dat blijkt eens te meer uit de reacties van inwoners en vanuit de raad op de keuzes die aan ons zijn voorgelegd in deze perspectiefnota.

Met name het plan voor de herinrichting van het stadhuis heeft tot veel reuring geleid. Er is gekozen voor een realistisch scenario dat de ervaren problemen oplost. Een scenario dat een investering vraagt van bijna 8 miljoen verdeelt over 4 jaar en zorgt voor een toename van de exploitatielasten vanaf 2024. Een scenario ook dat er voor kan zorgen dat de dienstverlening verbetert en waarschijnlijk ook efficiënter en klantvriendelijker wordt. Een scenario dat recht doet aan goed werkgeverschap. En een scenario dat helpt om mensen te werven en te behouden. Voor mij persoonlijk vanuit bedrijfskundig oogpunt gezien een scenario dat uiteindelijk meer op zal leveren dan het daadwerkelijk kost.

Maar het is altijd goed om overtuigingen steeds weer in twijfel te trekken, vooral die van jezelf. Ook wij zijn niet ongevoelig voor de gevoelens die leven bij de inwoners van Meppel. We zien ook dat we de enigen zijn die positief staan tegenover deze plannen. Daarmee komen we wellicht in de krant maar dat mag nooit het doel zijn. Daarom steunen we het door SP ingebrachte amendement dat oproept om te komen met een plan voor realisatie van de strikt noodzakelijke maatregelen. Dat is voor ons op dit moment het best haalbare alternatief.

D66 hecht veel waarde aan kunst en cultuur. Mensen kunnen hun emoties en creativiteit daarin kwijt. De coronatijd heeft laten zien hoe onmisbaar dat is voor het welzijn van mensen. Ogterop, de bibliotheek en kunst- en cultuureducatie vormen een belangrijke schakel in het culturele leven in Meppel. Het plan voor het behoud en de verbetering van Ogterop moet wat D66 betreft dan ook doorgang vinden. De daaraan verbonden investeringen en kosten zijn wat D66 betreft wel begrensd. Dat vraagt om heldere afspraken. En om vindingrijkheid. Een vermogen dat in de wereld van kunst en cultuur ruim voorhanden is. In de door VVD ingebrachte motie die wij mede indienen hebben we die grenzen verwoord en doen we een beroep op die vindingrijkheid.

Om ook zeker te stellen dat de bibliotheek beschikt over voldoende middelen stellen we voor om eenmalig de subsidie te verhogen. En om er voor te zorgen dat geld beschikbaar blijft voor kunst- en cultuureducatie willen we het geld dat beschikbaar was voor Scala reserveren voor dit doel totdat duidelijk is hoe dit vorm krijgt in de toekomst. Hopelijk gaat de cultuurnota daar meer duidelijkheid over geven. Beide voorstellen zijn verwoord in de door Sterk Meppel mede namens ons ingediende amendementen.

In de Meppeler Courant werd gisteren weer eens aangehaald dat Meppel het belastingparadijs van Drenthe is. Onze inwoners hebben de laagste gemeentelijke lasten van Drenthe. Dat is natuurlijk iets om trots op te zijn. Het zorgt er wel voor dat we minder spek op de botten hebben. Als we de ambities willen realiseren dan zullen we ook de inkomsten moeten verhogen. Helaas heeft een gemeente daar beperkte mogelijkheden voor. De OZB is er daar één van. D66 pleit al langer voor verhoging van de OZB om de financiële positie van Meppel te verbeteren. Dat verhoging van de OZB in het coalitieakkoord is opgenomen als last resort is voor ons acceptabel omdat er een financieel plan uitgewerkt is om de financiën op orde te krijgen. Dat het last resort zich nu al aandient is ook voor ons een verrassing. Is een verhoging van 10% echt nodig of zijn er toch ook andere mogelijkheden om dekking te vinden voor de voorstellen. Wij zijn dan ook benieuwd naar de reactie van het college op de voorliggende motie en het amendement met betrekking tot dit onderwerp.

Met de overige voorstellen om te komen tot evenwicht in de begroting zijn wij het eens. De genoemde taakstellingen en verlagingen van budgetten zijn voor ons voldoende toegelicht in de commissievergadering. Wij zien dan ook geen reden deze aan te passen.

Bij het doornemen van de perspectiefnota was het even schakelen door het ontbreken van de programma's. De uitwerking in thema's maakt het er niet makkelijker op om een goed beeld te krijgen van de gemaakte keuzes t.o.v. eerdere jaren. En ook de toelichting op sommige keuzes was voor ons niet altijd helder. Dit wil ik als aandachtspunt meegeven naar het college. Zorg voor een onderbouwing van de keuzes die duidelijk is voor zowel inwoners als raadsleden.

Kijkend naar de thema's zien wij naast de hiervoor genoemde onderwerpen een uitwerking die aansluit op de richting die we hebben aangegeven in het coalitieakkoord. Daar zijn we blij mee en wij zijn benieuwd naar de uitwerking van de genoemde gerichte onderzoeken en brede verbeteringen in de volgende Perspectiefnota.

Bij het thema verduurzaming wil ik nog wel even stil staan. Duurzaamheid zit verweven in de meeste onderwerpen waar over wordt gesproken. En de warmtetransitie middels de wijkaanpak laat zien dat er goede stappen gezet worden om de doelen te bereiken. Voor ons is echter niet duidelijk of dit echt zo is. We missen gegevens die dat aantonen en kunnen dus niet goed inschatten of de activiteiten ook daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen. Het uitwerken van een klimaatactieplan om hier invulling aan te geven vinden wij een interessant idee.

D66 is een groot voorstander van het inzetten van kennis en kunde van onze inwoners bij de uitwerking van plannen. Een burgerberaad of een adviesraad zijn bewezen middelen om daar invulling aan te geven. Het instellen van een adviesraad duurzaamheid lijkt ons wat dat betreft een goed idee. De uitwerking daarvan zouden we echter niet alleen bij het college moeten leggen. Dat zou wat ons betreft een gezamenlijke inspanning van raad en college moeten zijn. Deze adviesraad adviseert tenslotte zowel raad als college.

Tot slot nog iets wat mij van het hart moet. Ik zie regelmatig dat beperkende gedachten bij de behandeling van onderwerpen in de raad leidend zijn in de beeld- en besluitvorming. Opmerkingen bij investeringen als "we weten allemaal dat het nog duurder wordt" helpen niet. Het kan zelfs een self fullfilling prophicy worden en belemmert de vindingrijkheid die nodig is om binnen budget te blijven. Ook verwijzen naar dingen die niet worden gedaan of waarover onduidelijkheid bestaat als argument om iets uit of af te stellen dragen wat mij betreft niet bij aan het debat. Natuurlijk hebben we een belangrijke controlerende taak. Maar laat je daarbij niet leiden door beperkingen. Blijf denken in kansen en mogelijkheden!